

Ostrowiec Świętokrzyski, 8 grudnia 2023 r.

Or.0003.168.2023

Pan
Karol Wójcik
Radny Rady Miasta
Ostrowca Świętokrzyskiego

W odpowiedzi na Pana interpelację **w sprawie zorganizowania Programu Profilaktyki Onkologicznej**”, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Narodowy Fundusz Zdrowia realizuje bezpłatne programy profilaktyczne w kierunku wykrycia nowotworów:

- 1) **Program Profilaktyka 40 Plus** skierowany do osób, które ukończyły 40 lat - obejmuje badania diagnostyczne: pakiety badań dla kobiet i mężczyzn (oddzielne) oraz pakiet wspólny.
- 2) **Program badań przesiewowych raka jelita grubego** skierowany do osób w wieku od 50 do 65 lat i od 40 do 49 lat – jeśli u najbliższych krewnych rozpoznano nowotwór jelita grubego. Badanie wykonywane bez skierowania.
- 3) **Program profilaktyki raka piersi (mammografia)** skierowany do kobiet w wieku 50-69 lat, które w ciągu ostatniego roku nie korzystały z programu i nie chorowały na raka piersi. Badanie wykonywane bez skierowania.
- 4) **Program profilaktyki raka szyjki macicy (cytologia)** skierowany do kobiet w wieku 25-59 lat, które w ciągu ostatnich 3 lat nie korzystały z programu. Badanie wykonywane bez skierowania.
- 5) **Program profilaktyki chorób odtytoniowych**, w tym przewlekłej obturacyjnej choroby płuc (POChP):
 - a) Podstawowy: dla osób po ukończeniu 18 lat, które palą papierosy, nowatorskie wyroby tytoniowe,
 - b) Specjalistyczny: dla osób po ukończeniu 16 lat uzależnionych od tytoniu, nowatorskich wyrobów tytoniowych: skierowanych z etapu podstawowego przez lekarza POZ lub z oddziału szpitalnego, którzy zgłosili się bez skierowania (źródło: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/bezplatne-programy-profilaktyczne>).

Wydział Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego rokrocznie przeznaczają środki finansowe na ochronę i promocję zdrowia, m. in. na profilaktykę nowotworową, w zależności od potrzeb zgłaszanych przez działające w Ostrowcu Świętokrzyskim organizacje pozarządowe oraz w oparciu o przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Gmina Ostrowiec Świętokrzyski i Fundacja Ronalda McDonalda Polska bierze corocznie i nieprzerwanie udział w Ogólnopolskim Programie Badań Profilaktycznych „NIE nowotworom u dzieci”, skierowaną do dzieci w wieku od 9 miesięcy do 6 lat z terenu Ostrowca Świętokrzyskiego, w ramach którego wykonywane jest badanie USG jamy brzusznej i układu moczowo-płciowego.

Powiat Ostrowiecki realizuje programy i akcje profilaktyczne w formie prowadzenia badań cytologicznych i mammograficznych dla kobiet. W dniu 21 września 2023 r. mieszkańcy Ostrowca Świętokrzyskiego mogli skorzystać z bezpłatnych badań USG

piersi, jąder lub tarczycy oraz badania dermatologicznego znamion. Profilaktykę nowotworów skóry w ramach Programu edukacyjnego „Znamie! Znam je?” realizuje Fundacja „Gwiazda Nadziei” we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno–Epidemiologiczną w Ostrowcu |Świętokrzyskim.

Przedmiotowy program polityki zdrowotnej wymaga m.in. przeprowadzenia dogłębnej diagnozy zjawiska i potrzeb we wskazanym w interpelacji zakresie, opisu problemu zdrowotnego i uzasadnienia wprowadzenia programu polityki zdrowotnej wraz z danymi epidemiologicznymi i opisem obecnego postępowania, jak również charakterystykę populacji docelowej, w tym kryteria kwalifikacji do udziału w programie i kryteria wyłączenia, oraz charakterystykę interwencji, jakie są planowane w ramach programu polityki zdrowotnej, w tym sposób udzielania świadczeń w ramach programu, a także wskazanie, czy i w jaki sposób interwencje te są zgodne z przepisami dotyczącymi świadczeń gwarantowanych oraz czy są zgodne ze wskazaniami aktualnej wiedzy medycznej. W tym celu konieczne jest przeprowadzenie badań i konsultacji społecznych, poznanie zasobów niezbędnych do realizacji programu, które pozwolą nam zbadać skalę zapotrzebowania i obszary, którymi w przyszłości należałoby się zająć, ponieważ nie sposób jest objąć wsparciem programu mieszkańców wszystkich grup wiekowych.

Ponadto projekt programu polityki zdrowotnej jest przekazywany do Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w celu wydania opinii w sprawie zalecanych technologii medycznych, działań przeprowadzanych w ramach programów polityki zdrowotnej oraz warunków realizacji tych programów dotyczących danej choroby lub danego problemu zdrowotnego.

Analiza opinii AOTMiT pokazuje, że na tym właśnie etapie najczęściej występują problemy, gdyż jest to wiedza specjalistyczna, a z uwagi na postęp w medycynie często bywa już nieaktualna. Nawet wsparcie na etapie opracowania projektu programu przez osoby z wykształceniem medycznym nie jest gwarancją, że projekt zostanie pozytywnie zaopiniowany przez Agencję.

Obligatoryjny charakter opinii wydawanej przez Agencję, powoduje, że obowiązkiem Gminy jest zwrócenie się o nią uprzednio, przed przyjęciem programu. W innym wypadku uchwała przyjmująca program zdrowotny (bez wymaganej prawem opinii) zostanie podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Mając na uwadze powyższe rozpoczęcie wdrożenia, realizacji i finansowania programu polityki zdrowotnej może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu ww. opinii i dokonaniu wyboru realizatora programu w drodze konkursu ofert. Czas, jaki jest niezbędny do przeprowadzenia opisanych wyżej procedur, uniemożliwia wprowadzenie programu od początku 2024 roku.

Ponadto zasadnym wydaje się stwierdzenie, iż przedmiotowy program powinien obejmować określoną grupę odbiorców zagrożonych potencjalną jednostką chorobową, która nie jest diagnozowana w ramach już funkcjonujących programów finansowanych, np. przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

W załączeniu przekazuję również odpowiedź (wyjaśnienia) Pani Starosty w uzupełnieniu naszej odpowiedzi w tej sprawie.

Z up. Prezydenta Miasta
Anna Niedbała
Sekretarz Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego